

**Πώς να παρατηρήσετε καταστάσεις και σχέσεις σε κίνδυνο για να αποτρέψετε την ριζοσπαστικοποίηση στην τάξη;**

#### **Πίνακας με ορισμό δεικτών**

Οι προτεινόμενοι δείκτες θα μοιραστούν στην τάξη και θα αφιερωθεί χρόνος για να διαβαστούν. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ως παρατηρητής είναι σημαντικός. Μπορεί να είναι παρατηρητικός με την τάξη, προκειμένου να εντοπίσει πιθανά "προειδοποιητικά σημάδια".

#### **Κοινωνικο-συναισθηματικοί δείκτες**

- Κοινωνική απομόνωση
- Χαμηλή δημοτικότητα στην τάξη
- Επιθετικότητα (λεκτική και φυσική)
- Υψηλή αντιδραστικότητα
- Μειωμένος συναισθηματικός έλεγχος
- Αρνητικά συναισθήματα (φόβος, θλίψη κ.λπ.)
- Χαμηλή αυτοεκτίμηση και ενδείξεις έλλειψης αυτοπεποίθησης

#### **Γνωστικοί δείκτες**

- Επιδείνωση της σχολικής επίδοσης
- Δυσκολία συγκέντρωσης
- Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου

#### **Δείκτες περιβάλλοντος**

- Συχνές απουσίες
- Δυσμενείς κοινωνικοοικονομικές συνθήκες
- Χαμηλό ενδιαφέρον γονέα / γονείς υπερβολικά προσεκτικοί/προστατευτικοί

| Κοινωνικο-συναισθηματικοί δείκτες                         | Παρατηρητικά κριτήρια                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Κοινωνική απομόνωση                                       | Κάθεται μόνος/η στο θρανίο<br>Στα διαλείμματα συχνά μένει μόνος/η<br>....                                                                                                            |
| Χαμηλή δημοτικότητα στην τάξη                             | Δεν τον/την επιλέγουν σε ομαδικές εργασίες<br>Η γνώμη του/της δεν λαμβάνεται υπόψη στη συζήτηση<br>.....                                                                             |
| Επιθετικότητα (λεκτική και φυσική)                        | Απευθύνεται στους συμμαθητές και στους δασκάλους με απειλητικό τρόπο ή/και προσβλητικές λέξεις<br>Κάνει χειρονομίες που δείχνουν επιθετικότητα ...<br>.....                          |
| Υψηλή αντιδραστικότητα                                    | Όταν του/της κάνουν παρατήρηση αντιδρά υπερβολικά<br>Δεν ανέχεται τα αστεία των συμμαθητών του/της<br>.....                                                                          |
| Μειωμένος συναισθηματικός έλεγχος                         | Παρουσιάζει ξαφνικές αντιδράσεις λόγω χαμηλού αυτοελέγχου<br>Έχει ανάγκη να βγαίνει έξω από την τάξη για να ηρεμεί...<br>.....                                                       |
| Αρνητικά συναισθήματα (φόβος, θλίψη κ.λπ.)                | Παρουσιάζει μη λεκτική στάση άρνησης<br>Φοβείται την κριτική των άλλων, έτσι συχνά παρουσιάζει παθητική συμπεριφορά – δεν λαμβάνει θέση<br>....                                      |
| Χαμηλή αυτοεκτίμηση και ενδείξεις έλλειψης αυτοπεποίθησης | Τείνει να εγκαταλείψει καθήκοντα που φαίνονται να είναι πολύ δύσκολα<br>Ισχυρίζεται ότι δεν είναι ικανός/η να εκτελέσει μια εργασία ή ένα καθήκον που του/της έχει ανατεθεί.<br>.... |

| Γνωστικοί δείκτες                | Παρατηρητικά κριτήρια                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Επιδείνωση της σχολικής επίδοσης | Η βαθμολογία του/της είναι στα όρια του μέτριου<br>Δεν ολοκληρώνει καθήκοντα που του/της έχουν ανατεθεί<br>....                                                                                                        |
| Δυσκολία συγκέντρωσης            | Το μυαλό του/της συχνά βρίσκεται αλλού κατά τη διάρκεια των μαθημάτων (κουβεντιάζει με άλλους, χρησιμοποιεί το κινητό τηλέφωνο...)<br>Έχει ανάγκη από συχνά διαλείμματα για να διατηρήσει την προσοχή του/της<br>..... |
| Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου  | Δεν ολοκληρώνει το σχολείο                                                                                                                                                                                             |

| Δείκτες περιβάλλοντος                                                  | Παρατηρητικά κριτήρια                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Συχνές απουσίες                                                        | Σοβαρές καθυστερήσεις και απουσίες                                                                 |
| Δυσμενείς κοινωνικοοικονομικές συνθήκες                                | Παρακολούθηση από κοινωνικές υπηρεσίες λόγω κοινωνικοοικονομικής στέρησης<br>Άνεργοι γονείς<br>... |
| Χαμηλό ενδιαφέρον γονέα / γονείς υπερβολικά προσεκτικοί/προστατευτικοί | Οι γονείς δεν παραβρίσκονται σε συναντήσεις / δεν συμπληρώνουν σχολικές εκθέσεις<br>...            |